

Dosarul nr.2ra-937/20

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. : V. Sanduța)
Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud. : M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai)

ÎN C H E I E R E

24 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curtii Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Blago Group”, reprezentată de avocatul Victor Panțîru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Popa Valeriu împotriva S.R.L „Blago Grup” și Nicologlo Nicolai privind anularea contractelor și repararea prejudiciului cauzat,

împotriva deciziei Curtii de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2019 prin care s-a admis apelul declarat Popa Valeriu, s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 decembrie 2018 și s-a admis acțiunea reclamantului,

c o n s t a ț ă :

La 8 mai 2017, Popa Valeriu s-a adresat în instanță cu o chemare în judecată împotriva S.R.L „Blago Grup” și Nicologlo Nicolai cu privire la anularea contractului de amanet nr.108169 din 4 octombrie 2016, încheiat între S.R.L „Blago Grup” și Nicologlo Nicolai, a contractului de cesiune din 7 octombrie 2016, încheiat între S.R.L „Blago Grup” și Popa Valeriu și încasarea din contul S.R.L „Blago Grup” în beneficiul lui Popa Valeriu a sumei de 9000 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 488,22 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, Popa Valeriu a indicat că, la 7 octombrie 2016 a încheiat cu lombardul S.R.L „Blago Grup”, reprezentat de Gasnaș Gheorghe contractul de cesiune nr.0060004243.

Prin contractul de cesiune, a procurat dreptul de creanță ce aparține S.R.L „Blago Grup” în privința debitorului gajist Nicologlo Nicolai conform biletului de amanet nr.0060108169 din 4 octombrie 2016, prin care a fost amanetat telefonul mobil de model „Samsung Galaxy S7 edge” cu numărul de IMEI 357224076263966, suma achitată pentru cesionarea creanței fiind de 9000 lei, conform dispoziției de încasare nr. 66, dispoziției la casă nr. 004243 și cecului de casă din 07 octombrie 2016.

La 17 noiembrie 2016, a fost anunțat de către poliție, precum că telefonul dat este furat și urmează a fi ridicat de către organul de urmărire penală, fapt confirmat prin procesul-verbal de ridicare din 17 noiembrie 2016 și ordonanța de ridicare din 17

noiembrie 2016.

Ca urmare, la 20 decembrie 2016, reclamantul a înaintat S.R.L „Blago Grup” o reclamație prin care a solicitat restituirea sumei menționate în bonul fiscal și contract care, însă, a fost ignorată.

Prin prisma art. 484 Cod civil și pct. 19 al Regulamentului cu privire la modul de organizare și funcționare a caselor de amanet (lombardurilor), aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 204 din 28 martie 1995, reclamantul invocă nulitatea contractului de amanet și, pe cale de consecință, și a contractului de cesiune a creanței nr.0060004243 din 07 octombrie 2016, încheiat între S.R.L „Blago Grup” și Popa Valeriu.

Reclamantul a menționat că, anularea actului juridic inițial atrage și anularea actului juridic următor, datorită legăturii lor reciproce, iar deoarece S.R.L „Blago Grup” nu a reacționat la reclamația reclamantului din 20 decembrie 2016 și nu a restituit la timp sumele de bani încasate, considera reclamantul că este în drept să pretindă și încasarea dobânzii de întârziere.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 decembrie 2018 cererea de chemare în judecată înaintată de Popa Valeriu a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 17 ianuarie 2020, Popa Valeriu a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 decembrie 2018 solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2019 a fost admis apelul declarat de Popa Valeriu, s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 decembrie 2019 și s-a pronunțat o hotărâre nouă prin care :

S-a admis acțiunea depusă de Popa Valeriu integral.

S-a declarat nul contractul de amanet nr.108169 din 04.10.2016 încheiat între S.R.L. „Blago Grup” și Nicologlo Nicolai.

S-a declarat nul contractul de cesiune MJIB0060108169 DIN 07.10.2016, încheiat între S.R.L. „Blago Grup” și Popa Valeriu.

S-a restituit suma primită în temeiul actului juridic nul cu încasarea din contul S.R.L „Blago Grup” în beneficiul lui Popa Valeriu suma de 9 000,00 (nouă mii) lei.

S-a încasat din contul S.R.L „Blago Grup” în beneficiul lui Popa Valeriu dobânda de întârziere în sumă de 488,22 (patru sute opt sute optzeci și opt lei 22 bani).

S-a încasat în mod solidar din contul S.R.L. „Blago Grup” și Nicologlo Nicolai în beneficiul lui Popa Valeriu cheltuielile judiciare compuse din taxa de stat achită în prima instanță în sumă de 205 (două sute cinci) lei și 415,98 (patru sute cincisprezece lei, 98 bani) lei, taxa de stat achitată în instanța de apel.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, gajarea bunului în forma amanetului se raportează la obiectul contractului de împrumut cu amanet, astfel încât amanetarea bunului instituie cerința beneficierei de către împrumutat de dreptul de dispoziție asupra bunului respectiv, iar în lipsa acestui drept, valabilitatea actului de dispoziție implică necesitatea confirmării acestui act de către persoana îndreptățită.

Intimații nu au probat, contrar sarcinii pozitive de probațiune instituite în obligația acestora de art. 118 alin. (1) CPC, că împrumutătorul Nicologlo Nicolai a deținut la data încheierii contractului de amanet nr.108169 din 04 octombrie 2016 de dreptul de dispoziție asupra bunului amanetat – telefonul mobil de model „Samsung SM-G935FD” sau că ulterior încheierii tranzacției respective deținătorul dreptului de dispoziție asupra

bunului indicat și-ar fi exprimat acordul la realizarea actului de dispoziție vizat.

Instanța de apel a conchis că, contractul de amanet nr.108169 din 04 octombrie 2016 este contrar dispozițiilor imperative și astfel, este lovit de nulitate absolută. S.R.L. „Blago Grup” nu dispunea de dreptul de dispoziție asupra bunului amanetat și, respectiv, și obiectul contractului de cesiune se prezintă a fi unul ilicit, contrar dispozițiilor imperative.

La 13 februarie 2020, Societatea cu Răspundere Limitată „Blago Group”, reprezentată de avocatul Victor Panțîru a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2019 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 18 decembrie 2018.

În motivare a invocat că, nu este cu de acord soluția instanței de apel. Examinând cauza instanța a aplicat o lege care nu trebuia aplicată.

Instanța de apel în mod eronat a reținut că intimații nu au probat, contrar sarcinii pozitive de probațiune instituite în obligația acestora de art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, că împrumutătorul Nicologlo Nicolai a deținut la data încheierii contractului de amanet nr. 108169 din 04 octombrie 2016 de dreptul de dispoziție asupra bunului amanetat sau că ulterior încheierii tranzacției respective deținătorul dreptului de dispoziție asupra bunului indicat și-ar fi exprimat acordul la realizarea actului de dispoziție vizat. Astfel, la examinarea cauzei instanța urma să aplice prevederile art. 331 alin.(1) din Codul civil, deoarece casa de amanet nu are posibilitatea de a verifica pentru fiecare bun actele de proveniență.

Recurentul a indicat că, instanța de fond a reținut corect că obiectul contractului de cesiune nu este bunul gajat, ci creanța și, în consecință, toate riscurile privind exercitarea dreptului de creanță se transmit la noul creditor în momentul procurării creanței și semnării contractului de cesiune a creanței, acesta din urmă substituind cedentul în drepturile ce decurg din creanță conform art. 556 Cod civil.

Bunul gajat a fost recunoscut ca fiind corp delict într-o cauză penală, iar acest bun a fost ridicat de la Popa Valeriu, astfel ultimul urma să se adreseze organului de urmărire penală sau instanței de judecată cu o cerere privind recunoașterea calității de parte civilă.

Intimatul Popa Valeriu nu a menționat în cererea de chemare în judecată dacă a fost recunoscut în calitate de parte civilă în dosarul penal, respectiv, există riscul ca prejudiciul acestuia să fie recuperat de două ori.

Instanța de apel, aplicând în mod eronat prevederile art. 219 și 220 Cod civil, a anulat atât contractul de amanet, cât și contractul de cesiune a creanței, însă a pus în situația anterioară doar părțile din contractul de cesiune a creanței. Astfel, instanța de apel a comis o eroare în sensul în care, prin decizia pe care a emis-o, urma să pună în situația anterioară și părțile din contractul de amanet, respectiv să oblige pe Nicolai Nicologlo să restituie recurentului suma de 5.900,00 lei care rezultă din contractul de amanet.

În opinia recurentului, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicate, respectiv art. 305, alin. (1) și art. 331, alin. (1) Cod civil și a interpretat și aplicat eronat art. 219, 220 și 556 Cod civil.

Recurentul și-a întemeiat în drept cerere de recurs în temeiul art. 432, alin. (1), și (2) lit. a), b) și c) Cod de procedură civilă.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 10 decembrie 2019.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit scrisorii de comunicare instanța de apel a expediat decizia motivată participanților la proces la 28 ianuarie 2020.

Cererea de recurs a fost declarată la 13 februarie 2020, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, la 27 mai 2020 instanța de recurs a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, corespondența fiind returnată instanței, cu mențiunea nereclamat (f. d. 193-194).

Până la data examinării recursului, intimații referință nu au depus.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de

apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Blago Group”, reprezentată de avocatul Victor Panțîru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea cu Răspundere Limitată „Blago Group”, reprezentată de avocatul Victor Panțîru.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru